

Istungidokument

**B10-0173/2024 }
B10-0174/2024 }
B10-0176/2024 } RC1**

25.11.2024

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 136 lõigetele 2 ja 4,

millega asendatakse järgmised resolutsiooni ettepanekud:

B10-0173/2024 (Renew)

B10-0174/2024 (PPE)

B10-0176/2024 (Verts/ALE)

mis käsitleb nõukogu soovitusi suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna kohta
(2024/2911(RSP))

Laurent Castillo

fraktsiooni PPE nimel

Alessandra Moretti

fraktsiooni S&D nimel

Vlad Vasile-Voiculescu

fraktsiooni Renew nimel

Ignazio Roberto Marino

fraktsiooni Verts/ALE nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon, mis käsitleb nõukogu soovitus suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna kohta
(2024/2911(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 168,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiivi 2014/40/EL tubaka- ja seonduvate toodete tootmist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/37/EÜ¹ (tubakatoodete direktiiv),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrust (EL) 2021/522, millega luuakse liidu tervisevaldkonna tegevusprogramm (programm „EL tervise heaks“) ajavahemikuks 2021–2027 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 282/2014²,
- võttes arvesse oma 26. novembri 2009. aasta resolutsiooni suitsuvaba keskkonna kohta³,
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2022. aasta resolutsiooni vähktõvevastase võitluse tugevdamise kohta Euroopas – ulatusliku ja koordineeritud strateegia suunas⁴,
- võttes arvesse 23. novembri 2022. aasta resolutsiooni ELis diabeedi ennetamise, kontrolli all hoidmise ja parema ravimise ning ülemaailmse diabeedipäeva kohta⁵,
- võttes arvesse oma 13. detsembri 2023. aasta resolutsiooni mittenakkuslike haiguste kohta⁶,
- võttes arvesse komisjoni 3. veebruari 2021. aasta teatist „Euroopa vähktõvevastase võitluse kava“ (COM(2021)0044),
- võttes arvesse komisjoni 17. septembri 2024. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu soovitus suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna kohta, millega asendatakse nõukogu soovitus 2009/C 296/02 (COM(2024)0055),
- võttes arvesse komisjoni 2021. aasta detsembris käivitatud algatust „Koos oleme tervemad“, mis käsitleb mittenakkuslikke haigusi,
- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmäärke, eelkõige 3. eesmärki,
- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni (WHO raamkonventsioon), mis võeti vastu 21. mail 2003 Šveitsis

¹ ELT L 127, 29.4.2014, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/40/oj>.

² ELT L 107, 26.3.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>.

³ ELT C 285 E, 21.10.2010, lk 63.

⁴ ELT C 342, 6.9.2022, lk 109.

⁵ ELT C 167, 11.5.2023, lk 36.

⁶ ELT C, C/2024/4171, 2.8.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4171/oj>.

Genfis toimunud 56. maailma terviseassambleel,

- võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et tervisekaitse on üks ELi kodanike põhiõigusi ja igaühel on õigus elada turvalises keskkonnas;
- B. arvestades, et tubakas on üks suurimaid ohte rahvastiku tervisele, millega maailm on kunagi kokku puutunud, kuna igal aastal sureb selle tõttu kogu maailmas üle 8 miljoni inimese;
- C. arvestades, et selliste uute ja esilekerkivate tubaka- ja nikotiinitoodete ning nikotiinivabade toodete turg, nagu elektroonilised sigaretid (e-sigaretid), kuumutatavad tubakatooted ja muud aerosoole eraldavad seadmed, ja nende kasutamine kasvab kiiresti ja tekitab muret rahvastiku tervise seisukohast⁷;
- D. arvestades, et teisene tubakasuits põhjustab enneaegseid surmajuhtumeid ja suurendab paljude mittenakkuslike haiguste, sealhulgas vähktõve, südame-veresoonkonna haiguste ja hingamisteede krooniliste haiguste tekkimise ohtu; arvestades, et uutest ja esilekerkivatest tubakatoodetest eralduvad teisesed aerosoolid sisaldavad peeni ja ülipeeni osakesi, mis kujutavad endast ohtu mitte ainult nende toodete kasutajale, vaid ka kõrvalseisjatele;
- E. arvestades, et uued ja esilekerkivad tooted, mis eraldavad aerosoole, sisaldavad ohtlikke keemilisi aineid, nagu formaldehüüd, atseetaldehüüd ja akroleiin, millel on teadaolevalt mürgised ja kantserogeensed omadused;
- F. arvestades, et suitsetamine kahjustab organismis peaaegu kõiki elundeid ja põhjustab mitmeid haigusi, sealhulgas vähktõbe, südamehaigusi, insulte, kopsuhaigusi, 2. tüüpi diabeeti ja kroonilist obstruktiivset kopsuhaigust;
- G. arvestades, et teisene tubakasuits ja aerosooliga kokkupuude mõjutavad ebaproportsionaalselt haavatavaid elanikkonnarühmi, sealhulgas lapsi, rasedaid ja eakaid;
- H. arvestades, et kolmandase tubakasuitsu saasteained, mis kinnituvad mööblile ja muudele pindadele, on ohtlikud, eelkõige lastele;
- I. arvestades, et Euroopa vähitõrje tegevuskava eesmärk on kujundada 2040. aastaks tubakavaba põlvkond, et tubakat kasutaks vähem kui 5 % elanikkonnast, võrreldes praeguse 24 %-ga; arvestades, et suitsuvaba keskkonna laiendamine on oluline poliitikavahend, mis on juba aidanud vähendada nii suremuse kui ka haigestumuse määra, muu hulgas motiveerides suitsetajaid suitsetamisest loobuma ja heidutades inimesi suitsetama hakkamast;
- J. arvestades, et eurooplaste suhtumist tubakasse ja sellega seotud toodetesse käsitleva Eurobaromeetri 2023. aasta uuringus⁸ osalenud täiskasvanud vastajatest 3 % on

⁷ Komisjoni 15. juuni 2022. aasta aruanne, millega kinnitatakse olukorra olulist muutumist kuumutatavate tubakatoodete puhul vastavalt direktiivile 2014/40/EL (COM(2022)0279).

⁸ Euroopa Komisjon, *Eurobaromeetri eriuuring nr 539: „Eurooplaste suhtumine tubakasse ja sellega seotud*

praegused e-sigarettide kasutajad ja 4 % praegused kuumutatavate tubakatoodete kasutajad, võrreldes 2 %-ga 2020. aastal;

- K. arvestades, et uute ja esilekerkivate tubaka- ja nikotiinitoodete ning nendega seotud toodete kasutuselevõtu murettekitav aspekt on nende populaarsus noorte ja mõnel juhul isegi laste seas;
- L. arvestades, et Eurobaromeetri uuringu kohaselt hakkas 54 % praegustest suitsetajatest ja varem suitsetanutest suitsetama enne 19-aastaseks saamist ja 14 % alustas suitsetamist enne 15-aastaseks saamist;
- M. arvestades, et Eurobaromeetri andmetest nähtub, et 74 % vastanutest on puutunud suitsetajatega kokku välialade terrassidel ja 71 % vastanutest on samades kohtades kogenud ka e-sigarettide ja kuumutatavate tubakatoodete kasutamist; arvestades, et uuringust nähtub samuti, et üldsus toetab suitsetamise keelustamist välialadel, kus ei ole võimalik tagada suhtlemisdistantsi, sealhulgas parkides, randades ja üldkasutatavate hoonete sissepääsude juures;
- N. arvestades, et kehtivas nõukogu soovitusel (2009/C 296/02)⁹ on liikmesriikidele, kes on kõik WHO raamkonventsiooni osalised, esitatud soovitusel selle raamkonventsiooni rakendamiseks ja selles antakse neile suuniseid, kuidas täita oma juriidilist kohustust kaitsta inimesi teise tubakasuitsu eest kõigis siseruumides asuvates töökohtades, ühistranspordis ja avalikes siseruumides;
- O. arvestades, et WHO raamkonventsiooni artikli 8 rakendamise suuniste 1. põhimõtte kohaselt nõutakse mõjusate tubakasuitsuga kokkupuutumise eest kaitsvate meetmetega suitsetamise ja tubakasuitsu täielikku kaotamist teatavatest kohtadest ja keskkondadest, et luua 100 % suitsuvaba keskkond;
- P. arvestades, et WHO raamkonventsiooni osaliste konverentsi otsuse FCTC/COP8(22) kohaselt tunnustavad konventsiooni osalised kuumutatavaid tubakatooteid tubakatoodetena, mille suhtes tuleb seega kohaldada WHO raamkonventsiooni sätteid; arvestades, et COP8 lõppes tungiva palvega WHO raamkonventsiooni osalistele käsitada esmatähtsatena meetmeid, mis kaitsevad inimesi kuumutatavatest tubakatoodetest eralduvate ainetega kokkupuutumise eest, ning laiendada suitsuvaba keskkonna saavutamisele suunatud seaduste kohaldamisala sõnaselgelt ka kuumutatavatele tubakatoodetele;
- Q. arvestades, et kuumutatavate tubakatoodete ning uute ja esilekerkivate nikotiini sisaldavate ja nikotiinivabade toodete reguleerimine on ELis endiselt killustunud, mistõttu on liikmesriikide ametiasutustel keeruline kindlaks määratud kohtades ja keskkondades tagada nende toodete kasutamisele kehtestatud piirangute järgimine;
- R. arvestades, et suitsuvaba keskkonda käsitleva nõukogu soovitusel esildatud läbivaatamise eesmärk on tõhusamalt kaitsta inimesi, eelkõige lapsi, noori ja raseidaid teise tubakasuitsu ja aerosoolide mõju eest, ning selles soovitakse laiendada suitsuvaba poliitikat olulistele välialadele, nagu avalikud mänguväljakud,

toodetesse“, mai-juuni 2023.

⁹ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta soovitus suitsuvaba keskkonna kohta (ELT C 296, 5.12.2009, lk 4).

lõbustuspargid, basseinid, tervishoiu- ja haridusasutused, üldkasutatavad hooned ja ühistranspordijaamad;

- S. arvestades, et komisjoni ettepanekule ei eelnenud uut mõjuhinnangut ja komisjon tugineb mõjuhinnangule, mis koostati nõukogu soovitusel koostati enne 2009. aasta ettepaneku esitamist;
- T. arvestades, et komisjoni ettepanekus soovitatakse liikmesriikidel laiendada suitsuvaba keskkonna poliitikat ka uutele ja esilekerkivatele toodetele, mis eraldavad tubakasuitsu või aerosooli, nagu kuumutatavad tubakatooted ja e-sigaretid, ning vahetada parimaid tavasid ja tugevdada rahvusvahelist koostööd, et kogu ELis võetud meetmete mõju oleks võimalikult suur;
- U. arvestades, et komisjon annab toetust 16 miljoni euro suuruse otsetoetuse kaudu programmi „EL tervise heaks“ vahenditest, kusjuures 80 miljonit eurot programmist „Euroopa horisont“ on juba ette nähtud tubaka- ja nikotiinitoodete ning nendega seotud toodete kontrolli tugevdamiseks ja sõltuvuse ennetamiseks; arvestades, et komisjon töötab välja ka ennetusvahendite komplekti, et toetada laste ja noorte tervise kaitset;
- V. arvestades, et soovitusel rakendamist tuleks korrapäraselt jälgida, et mõõta selle eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme ning teha kindlaks puudujäägid jõupingutustes, mida tehakse suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna laiendamiseks;
1. kordab oma tugevat ja jätkuvat toetust eesmärgile suunata tubakavaba põlvkonna kujunemist 2040. aastaks, nagu Euroopa vähitõrje tegevuskavas ette nähakse; rõhutab vajadust suurendada jõupingutusi, et tagada selle eesmärgi tegelik saavutamine;
 2. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle ajakohastada nõukogu soovitusel suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna kohta; on seisukohal, et kuumutatavate tubakatoodete, e-sigaretide ja muude aerosooli eraldavate toodete üha suurem kasutamine avalikel välialadel ohustab rahvastiku tervist; on seisukohal, et tuleb teha lisahindamine ja hinnata eelkõige soovitusel mõju hotelli- ja toitlustussektorile;
 3. rõhutab, et tubakast ning uutest ja esilekerkivatest toodetest pärineva suitsu ja aerosoolidega kokkupuutel ei ole tõestatud ohutuid tasemeid;
 4. rõhutab, et suitsuvaba keskkond kaitseb nii mittesuitsetajate kui ka suitsetajate tervist, kuna nii välistatakse mittesuitsetajate kokkupuude tubakasuitsuga ja ergutatakse suitsetajaid tubakatoodete tarbimist vähendama või sellest täielikult loobuma;
 5. kutsub liikmesriike üles laiendama avalikus kohas suitsetamise keeldu uutele ja esilekerkivatele kuumutatavatele tubakatoodetele, e-sigaretidele ja muudele aerosooli eraldavatele toodetele, olles vajaduse korral eelnevalt kontrollinud tõendeid selle kohta, et kokkupuude kujutab endast ohtu;
 6. kutsub liikmesriike üles laiendama suitsu ja aerosooli eraldavate toodete kasutamise keeldu ka olulisematele välialadele; on kokkupuuteohtu arvesse võttes arvamisel, et nende alade hulka võiksid kuuluda välirestoranid ja kohvikud, töökohad,

tervishoiuasutuste lähedal paiknevad alad, õppeasutused, tervishoiu- ja muud hooldusasutused, ühistransport, sealhulgas bussi- ja trammipeatused, rongijaamad ja -platvormid, lennujaamad ja puhkealad ning muud kogunemiskohad või tiheda kasutusega alad;

7. on arvamusel, et need keelud tuleks kehtestada nii, et tagatakse maksimaalne kaitse, eriti laste, noorte, rasedate ja teiste haavatavate rühmade kaitse; märgib sellega seoses, et 14 liikmesriiki on juba keelustanud autos suitsetamise juhul, kui seal viibivad alaealised;
8. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles korraldama uuringuid ja ergutama edasist teadustööd selliste ohtude väljaselgitamiseks, mis tulenevad teisest kokkupuutest kuumutatavate tubakatoodete ja aerosoolidega, sealhulgas e-sigarettidega;
9. väljendab muret selle pärast, et veipimiseks mõeldud toodete laialdasem pakkumine mustal turul põhjustab rahvastiku tervisele üha suuremat ohtu; rõhutab, et kontrolli puudumine nende toodete ohutuse ja päritolu üle ohustab inimeste tervist, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma rangemaid meetmeid, et takistada selliste toodete ebaseaduslikku turule sisenemist;
10. väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon eraldab programmi „EL tervise heaks“ kaudu liikmesriikidele rahalisi vahendeid, et toetada tervishoiupoliitika, sealhulgas selles resolutsioonis soovitatud meetmete rakendamist; väljendab siiski sügavat muret ELi tervishoiupoliitika ja -programmide rahastamistaseme pärast;
11. kutsub komisjoni üles esitama viivitamata ettepaneku tubakatoodete maksustamise direktiivi¹⁰, tubakatoodete reklaami direktiivi¹¹ ja tubakatoodete direktiivi läbivaatamiseks, olles võtnud järelmeetmeid e-sigarettide, kuumutatavate tubakatoodete ja uudsete tubakatoodetega seotud terviseriskide teaduslike hindamiste alusel, sealhulgas hindama nende toodete kasutamise riske võrreldes muude tubakatoodete tarbimisega;
12. kutsub komisjoni üles esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule neli aastat pärast käesoleva resolutsiooni vastuvõtmist aruande liikmesriikides selle ja nõukogu soovitusel rakendamisel saavutatud edu kohta;
13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Maailma Terviseorganisatsioonile.

¹⁰ Nõukogu 21. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/64/EL tubakatoodetele kohaldatava aktsiisi struktuuri ja määrade kohta (kodifitseeritud tekst) (ELT L 176, 5.7.2011, lk 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/64/oj>).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiiv 2003/33/EÜ tubakatoodete reklaami ja sponsorlusega seotud õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta liikmesriikides (ELT L 152, 20.6.2003, lk 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/33/oj>).